

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ความรู้และพฤติกรรมการบริโภคพืชผักปลอดสารพิษของ
ประชาชนในเขตพื้นที่ ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัด
เชียงใหม่

ผู้เขียน

นายมานพ สายไฮคำ

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนภิญโญ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ความรู้และพฤติกรรมการบริโภคพืชผักปลอดสารพิษของประชาชนเทศบาลตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ(1) เพื่อศึกษาถึงความรู้ในการบริโภคพืชผักปลอดสารพิษของประชาชน ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคผักปลอดสารพิษของประชาชน ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่และ (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับพฤติกรรมการบริโภคพืชผักปลอดสารพิษของตัวแทนประชาชน ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 146 คน ที่ผ่านการอบรมโครงการพืชผักอาหารปลอดภัยของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลท่าศาลา รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป การสรุปข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษา มีดังนี้

ความรู้ในการบริโภคผักปลอดสารพิษของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลางโดยทราบว่า ผักปลอดสารพิษคือผักที่ไม่ใช้สารเคมีในการเพาะปลูกเลย ผักประเภทใบและประเภทผลที่จำหน่ายทั่วไปในตลาดไม่มีความปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง ต้องล้างน้ำให้สะอาดหลายๆ ครั้งจะสามารถล้างสารพิษตกค้างออกได้ กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในการบริโภคผักปลอดสารพิษระดับมากในเรื่องการรับประทานผักมีคุณประโยชน์ต่อร่างกายและผักที่ปลอดภัยจากสารพิษวางขายตามท้องตลาดมีคุณค่าต่อร่างกาย ผักพื้นบ้านเป็นผักปลอดสารพิษควรนำมาบริโภคเป็นประจำ ผักประเภทผักที่

จำหน่ายทั่วไปไม่มีความปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง หากกินผักผลไม้ที่มีสารพิษตกค้างอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกายได้ ต้องล้างทำความสะอาดก่อนปรุงหรือรับประทาน กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ระดับน้อยในเรื่องการใช้ปุ๋ยและสารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชระหว่างการเพาะปลูก

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าระดับความรู้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการบริโภคผักปลอดสารพิษของกลุ่มตัวอย่างในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.81 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างได้ผ่านการอบรมโครงการพืชผักอาหารปลอดภัยของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลท่าศาลา ทำให้มีความรู้เรื่องผักปลอดสารพิษและนำไปปฏิบัติเพื่อสุขภาพของตนเองและครอบครัว ซึ่งการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมดังกล่าว

Independent Study Title	Consumer's Knowledge and Behavior for Pesticide-free Vegetables in Tasala Sub-district, Mueang District, Chiang Mai Province
Author	Mr. Manop Saihaikham
Degree	Master of Arts (Man and Environment Management)
Independent Study Advisor	Assistant Professor Dr. Ajchara Wattanapinyo

ABSTRACT

There were three purposes in this study. 1) To study consumers' knowledge about pesticide-free vegetables in Tasala subdistrict, Muang district, Chiang Mai province. 2) To study consumers' pesticide-free vegetables consumption behaviors in Tasala subdistrict, Muang district, Chiang Mai province. 3) To study the relationship between consumers' pesticide-free vegetables knowledge and consumption behaviors in Tasala subdistrict, Muang district, Chiang Mai province. The study samples were 146 village public health volunteers who were trained from Vegetable Safety Project, Division of Public Health and Environment, Tasala municipality. Questionnaires were used to collect data. Data were analyzed by using a computer program and summarized by using descriptive statistics such as frequency, percentage, average, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient with a significance level of 0.05. The results were as followed.

Consumption knowledge in pesticide-free vegetables of the sample group was at a moderate level. The consumers knew that pesticide-free vegetables were vegetables with no chemicals during the cultivating process. Leafy and fruit vegetables that were generally sold in the marketplaces were not safe from chemical residues. They needed to be washed several times in order to be clean from the residues. The sample group had pesticide-free vegetables consumption knowledge at a high level. They knew that vegetables were nutritious and healthy and pesticide-free vegetables in general marketplaces were beneficial. Native vegetables were

pesticide-free and should be regularly consumed. Podded vegetables in general marketplaces were not pesticide-free. Consuming vegetables with chemical residues might be harmful to health. Those vegetables must be washed and cleaned before cooking or eating. The sample group had a low level in applying chemical fertilizer and pesticide during the cultivating process.

From hypothesis testing, knowledge levels were related to pesticide-free vegetables consumption behaviors of sample group positively with a significance level of 0.05 and the correlation coefficient was 0.81. This was because the sample group was trained from Vegetable Safety Project, Division of Public Health and Environment, Tasala municipality, therefore they gained knowledge about pesticide-free vegetables and they could take care of themselves and their family. Learning was the factor affecting their behaviors.